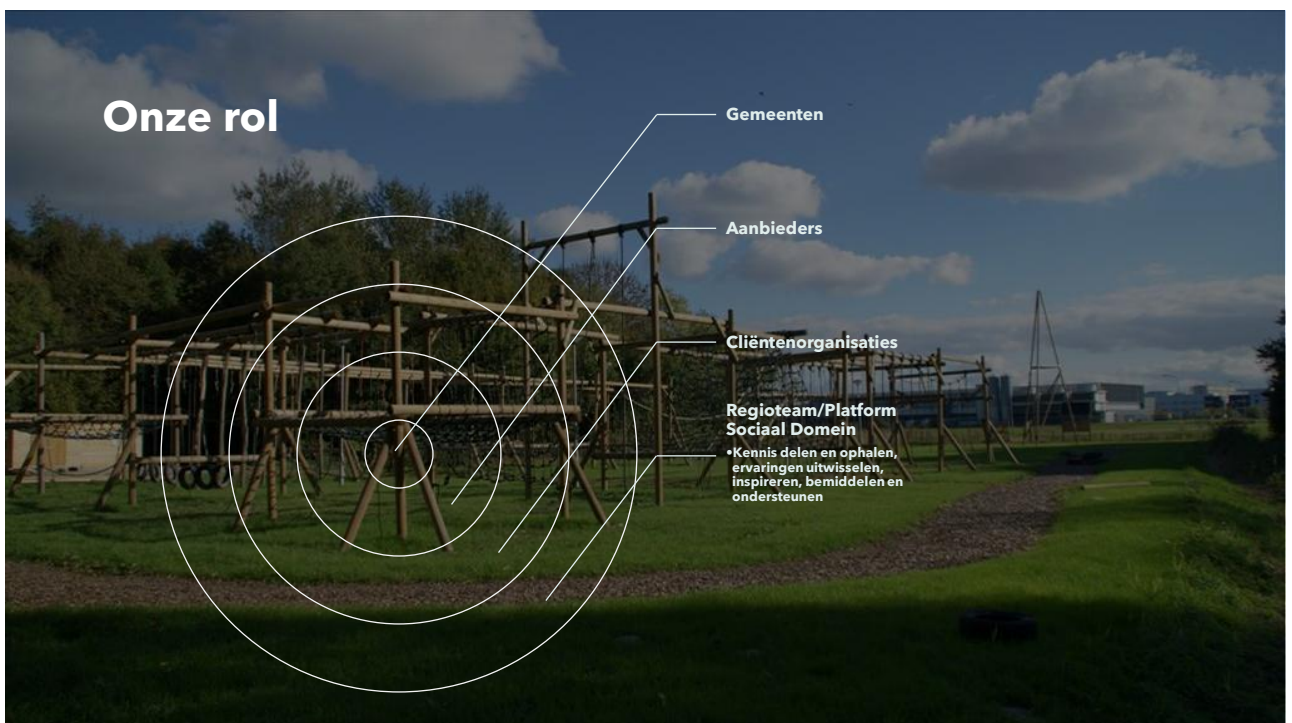

1

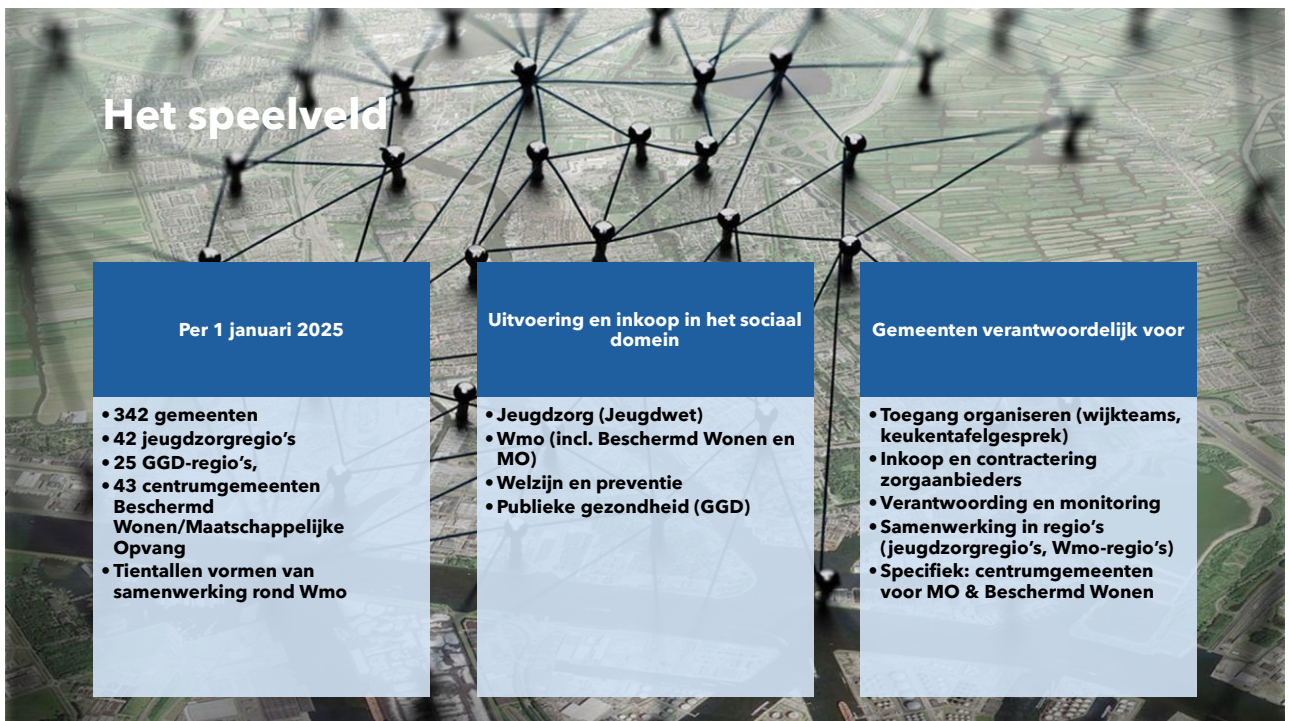
2

Wat speelt er zoal

3

Het speelveld

4

5

6

ZORG EN PREVENTIE

- **Digitalisering en Gezondheidsapps**
 - Zorgverzekeraars Nederland ondersteunt in 2025 drie digitale gezondheidsapps die (zelf)zorg bevorderen en inzet van zorg kunnen voorkomen. Deze apps zijn belangrijk voor passende zorg en helpen om hybride zorg te realiseren.
- **Leefstijl en Gezondheid**
 - Er is een toegenomen belangstelling voor gezondheid en de relatie met leefstijlfactoren zoals stress, voeding en beweging. Ongezonde levensstijlen dragen aanzienlijk bij aan de zorgkosten.

alix martinez

7

WMO & JEUGDWET

- **Passend Beschikken**
 - De VNG heeft een handreiking ontwikkeld voor passend beschikken in de Wmo en Jeugdwet, gericht op het bieden van flexibele, korte én langdurige ondersteuning aan inwoners.
- **Kostenstijging en AI-Model**
 - De uitvoeringskosten van de Wmo en Jeugdwet stijgen al jaren fors. Een op AI gebaseerd model is ontwikkeld om de kosten per zorggroep te voorspellen en gemeenten te helpen bij het opstellen van begrotingen.

alix martinez

8

JEUGDWET

- **Hervormingsagenda**
 - In 2023 is een Hervormingsagenda ondertekend om tijdige, passende jeugdhulp te stimuleren. Er is een structurele besparingsopgave van €1 miljard vanaf 2027. In 2025 wordt ingezet op de doorontwikkeling van lokale teams en regionale samenwerking.

alix martinez

9

BESCHERMD WONEN NAAR BESCHERMD THUIS

- De beweging naar 'Beschermd Thuis' vraagt om samenwerking tussen woningcorporaties, zorgaanbieders en gemeenten.
 - Er is behoefte aan meer kleinschalige woonvormen in de wijk, met begeleiding dichtbij.

alix martinez

10

PARTICIPATIEWET, INKOMEN EN BIJSTAND

- **Arbeidsmarkt en Vergrijzing**
 - De vergrijzing en afname van het aantal mensen in de werkzame leeftijd zetten de pensioensystemen onder druk en vragen om aanpassingen in de Participatiewet en bijstandsregelingen.

alix martinez

11

ASIELZOEKERS EN STATUSHOUDERS

- **Gemeenten staan onder druk door de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders.** Dit raakt zowel de sociale woningvoorraad als de toegang tot zorg en ondersteuning.
- **De verbinding met het sociaal domein is essentieel: statushouders hebben vaak meervoudige hulpvragen (trauma, taal, inkomen, werk, zorg).**

alix martinez

12

WONINGNOOD EN DAKLOOSHEID

- De woningcrisis heeft directe gevolgen voor kwetsbare groepen: meer jongeren, vrouwen en gezinnen raken dakloos.
- Het Nationaal Programma Dakloosheid - Eerst een Thuis zet in op preventie en structurele huisvesting, met nadruk op begeleiding op maat.

alix martinez

13

ERVARINGSDESKUNDIGHEID

- De inzet van ervaringsdeskundigen wordt breder erkend als cruciale schakel in ondersteuning, herstel en beleidsontwikkeling.
- Gemeenten en instellingen zetten steeds vaker ervaringskennis in bij toegang, begeleiding en innovatie.

alix martinez

14

Waternival aan opgaven

Tal van agenda's

- Hervormingsagenda Jeugd
- Integraal Zorgakkoord (IZA)
- het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg & Welzijn' (TAZ)
- Arbeidsmarktagenda Jeugdzorg
- Toekomstagenda 'Zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking'

Meer agenda's

- Meer financiële potjes,
- Meer pilots
- Meer verantwoording
- Veelvoud aan overleggen, overdrachtsmomenten,
- Tegenwerkende systemen
- Administratieve rompslomp

Tomeloze inzet

- Uitvoerende professionals
- Goed lopende samenwerkingen

15

DE RODE DRAAD - WAT VALT OP?

- Integrale samenwerking is cruciaal (tussen domeinen, instanties, en overheid-burger)
- Van zorg naar preventie & eigen kracht (verminderen van afhankelijkheid)
- Balans tussen regie en ruimte (professionals en burgers meer ruimte geven, zonder willekeur)
- Financiële houdbaarheid en innovatie (efficiënter werken, nieuwe financieringsmodellen)

16

Belangrijkste Inzichten

- Het sociaal domein verandert snel - anticiperen is noodzakelijk
- Gemeenten en organisaties moeten meer integraal werken
- Preventie en burgerparticipatie worden steeds belangrijker

17

18

EERST DE MENS

VAN SYSTEEMWERELD NAAR LEEFWERELD

19

*"Ik wil geen
dossier zijn. Ik wil
gewoon weer
meedoen."*

ANONIEM, 42 JAAR,
HERSTELLEND VAN DAKLOOSHEID

20

MISSIE COPERNICUS - DE FUNDAMENTELE DROOM

- **De regie in handen van de burger, gedreven door collectiviteit**
 - Gezondheidsdata is een collectief goed dat de burger zelf beheert. Data stroomt vrij en veilig, zonder belemmeringen van gesloten systemen. Technologie ondersteunt een lerend, voorspellend en mensgericht zorgsysteem, gedreven door collectieve innovatie.
- **Gezondheidszorg voor iedereen met digitale technologie**
 - Een digitaal gezondheidsnetwerk dat gepersonaliseerde en betrouwbare zorg biedt. Er is kansengelijkheid in zorg, met toegang voor iedereen ongeacht sociaaleconomische positie. Community-gedreven gezondheid wordt ondersteund door interoperabele systemen.
- **Regie, preventie en samenwerking vanaf de geboorte**
 - De zorg is persoonlijk en eenvoudig, ondersteund door een virtuele gezondheidsassistent die regie bij de burger legt. Schotten tussen zorgdisciplines verdwijnen, met een nadruk op preventie en welzijn.
- **Zorg op jouw voorwaarden**
 - Een zorgsysteem waarin de burger aan het roer staat met ondersteuning van een zorgcoördinator. Het systeem werkt als een reisbureau-app voor zorg, en drempels worden weggenomen door een faciliterende rol van overheid en verzekeraars.
- **Een allesomvattend gezondheidsplatform**
 - Een persoonlijke applicatie voor alle medische en welzijnsgegevens. De gebruiker heeft volledige regie en maakt gepersonaliseerde keuzes. Big data en een 'digital twin' helpen bij preventie en gepersonaliseerd advies.

21

WIE IS 'DE INWONER'?

- **Diverse leefsituaties:** ouder wordend, jongere met psychische problemen, alleenstaande ouder, werkloze met schulden
- Meervoudige problemen vragen om meervoudige antwoorden
- Leefwereld versus systeemwereld

22

WIE IS 'DE INWONER'?

- Een jongere met psychische klachten zonder netwerk
- Een alleenstaande ouder met schulden en stress
- Een statushouder die wacht op een woning
- Een oudere met beginnende dementie

23

WAT DE INWONER ZIET OF ERVAART

- Versnippering in ondersteuning (Jeugdwet, Wmo, Participatiewet, WLZ, Zorgverzekeringswet)
- Verschillen per gemeente of regio
- Toegang is vaak complex en tijdrovend
- Tekort aan betaalbare woningen en groeiende dakloosheid
- Wachten op opvang of huisvesting bij verblijf in AZC

24

DE REALITEIT VAN NU

- Versnipperde toegang tot hulp
- Wachtlijsten en bureaucratie
- Tekort aan betaalbare woningen
- Complexe regelgeving

25

26

OPGAVEN VANUIT INWONERSPERSPECTIEF

- Domeinoverstijgende samenwerking: niet meer van loket naar loket
- Betaalbaarheid: geen stapeling van eigen bijdragen
- Arbeidsmarkt: vertrouwde gezichten, minder wisselingen
- Vergrijzing: nabijheid van zorg en ondersteuning
- Toegankelijke en begrijpelijke ondersteuning
- Eén plan, één team
- Betaalbare, passende woonruimte voor iedereen
- Verwevenheid opvang, zorg en participatie voor asielzoekers/statushouders
- Van beschermd wonen naar inclusie in de wijk
- Inbedding en waardering van ervaringskennis

27

WAT VERANDERT ER NÚ?

- Passend beschikken Wmo & Jeugdwet
- Hervormingsagenda Jeugd
- Digitale zorg (e-health apps) en hybride zorgvormen
- Aandacht voor preventie en leefstijl
- AI-toepassingen voor gemeentelijke sturing
- Eerst een Thuis: structurele huisvesting als basis voor herstel
- Beweging Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis
- Ervarenskundigheid als integraal onderdeel van ondersteuning

28

INVLOED INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN

VN: Decade of Healthy Ageing - focus op zelfstandig blijven leven

EU: European Care Strategy - kwaliteit en betaalbaarheid

EHDS: Europese toegang tot gezondheidsdata

29

BELANGRIJKSTE OPGAVEN KOMENDE 5-10 JAAR

Domeinoverstijgende Samenwerking

- **Integrale Aanpak:** Er is behoefte aan een integrale aanpak waarbij zorg, welzijn en preventie beter op elkaar worden afgestemd om de complexiteit van zorgvragen aan te pakken.

Bekostiging en Uitvoering

- **Financiële Duurzaamheid:** Het waarborgen van de financiële duurzaamheid van zorgsystemen is essentieel, gezien de stijgende kosten en vergrijzing.

Arbeidsmarkt

- **Tekorten en Werkdruk:** De zorgsector kampt met personeelstekorten en hoge werkdruk. Investeren in opleiding en behoud van zorgpersoneel is cruciaal.

Vergrijzing

- **Toenemende Zorgvraag:** De vergrijzing leidt tot een toenemende vraag naar gezondheidszorg en langdurige zorg, wat vraagt om innovatieve oplossingen en aanpassingen in beleid.

30

DE ROL VAN DATA IN BELEIDSVORMING

Data-Infrastructuur

- Nederland heeft te maken met een gefragmenteerde data-infrastructuur in de zorg, wat het hergebruik van data belemmert. De OECD adviseert de oprichting van een nationale organisatie om dit te verbeteren.

European Health Data Space (EHDS)

- Initiatieven zoals HDAB-NL en TEHDAS2 werken aan veilige toegang tot gezondheidsdata voor onderzoek, innovatie en beleid binnen Europa.

Tellen én Vertellen

- Naast kwantitatieve data is het essentieel om kwalitatieve inzichten van cliënten en professionals te integreren in beleidsvorming.

31

TELLEN EN VERTELLEN

- Gebruik van data om (toekomstige) behoeften te begrijpen
- Lokale en regionale dashboards
- Vertelverhalen (narratieven) om beleid te kleuren
- Samen mét inwoners beslissen, niet over hen

32

DE INWONER IN 2035

- Eén ingang, één plan, één team
- Gemeenschappen die meedoen en omzien
- Vertrouwen, nabijheid en eenvoud als kernwaarden
- Huisvesting als fundament voor herstel en meedoen
- Een samenleving die ruimte biedt aan wie anders is of tijdelijk hulp nodig heeft
- Ervaringsdeskundigen in alle schakels van beleid en praktijk
- Inclusieve samenleving met ruimte voor iedereen.
- Technologie als hulpmiddel, niet als doel.

33

***“Beleid zonder
verhaal is als een
huis zonder
fundament.”***

ERVARINGSDESKUNDIGE

34

WAARDEGEDREVEN ZORG

- Belang en Implementatie
 - Waardegedreven zorg richt zich op het maximaliseren van waarde voor de patiënt. Het World Economic Forum erkent initiatieven zoals het Nederlandse Diabetescentrum Diabeter als best practices.
- Vereisten
 - Voor succesvolle implementatie zijn nodig: transparante uitkomstmetingen, samenwerking tussen zorgverleners, en betrokkenheid van patiënten bij besluitvorming.

35

WAARDEGEDREVEN ZORG

- Uitgaan van wat ertoe doet voor de inwoner
- Focus op kwaliteit van leven in plaats van zorgvolume
- Voorwaarden: uitkomstmetingen, lerende netwerken, ruimte voor professionals

36

37

38

WEET WAT U ZEGT

"Dat u begrijpt wat ik bedoel!"

Taal als motor van de beoogde beweging

- Van beweging naar voren naar sociale basis als vertrek- en landingsplaats

Herdefinieer van kernbegrippen

- Begrippen zoals toegang en voorveld kunnen worden vervangen door termen als keerpunt en sociale basis als fundament of thuisbasis, die de centrale rol ervan benadrukken.

Inclusieve begrijpelijke communicatie

- Vermijd jargon en kies voor taal die begrijpelijk is voor alle betrokkenen, van burgers tot professionals.

39

DE TOEKOMST

De radicale omdraaiing: informele zorg eerst

- De burger bepaalt de zorgvraag.
- Informele zorg staat voorop en betreft professionals waar nodig.
- Minder bureaucratie, meer vertrouwen in de samenleving.

Kritische houding is nodig

- Samenwerking met ervaringsdeskundigen, de bereidheid om verder te kijken dan de directe hulpvraag, en niet meteen aan individuele hulpverlening denken.

Wat levert dit op?

- Lagere zorgkosten en minder druk op professionals.
- Meer betrokkenheid van buurt en familie.
- Een gezondere balans tussen formele en informele zorg.
- Minder institutionele zorg, meer zorgzame buurten.

40

VAN WARENHUIS NAAR DOE-HET-ZELF-SHOP

Eigen regie en zelfredzaamheid

- Een warenhuismodel creëert een passieve houding: je 'koopt' zorg alsof het een product is. Een doe-het-zelf-model stimuleert mensen om zelf oplossingen te zoeken en pas ondersteuning in te schakelen als dat echt nodig is.

Betaalbaarheid en houdbaarheid

- Een systeem waarin iedereen standaard zorg 'afneemt', is financieel onhoudbaar. Door een doe-het-zelf-systeem, kunnen we zorg toegankelijk en betaalbaar houden.

Versterking van de sociale omgeving

- Zorg als product wordt verschaalt het informele netwerk. In een doe-het-zelf-benadering ligt de nadruk op wat iemand zelf kan, met hulp van naasten.

Wees geen regisseur, maar facilitator

- De zorg moet geen winkelkar vol oplossingen zijn, maar een gereedschapskist waarmee mensen - met de juiste ondersteuning - hun eigen welzijn kunnen bouwen.

41

DE LEEFWERELD ALS BASIS

"Mensen hebben geen vangnet nodig, maar vruchtbare grond."

- Van symptoombestrijding naar vroegtijdige ondersteuning.
- Preventie zijn de wortels van de boom.

42

DISCUSSIE

- Wat betekent dit voor jouw rol?